

Kapittel 4. Spesielle opptakskrav

§ 4-1. Spesielle opptakskrav i tillegg til generell studiekompetanse

(1) I tillegg til kravet om generell studiekompetanse har departementet fastsatt spesielle opptakskrav for studier og fagområder jf. § 4-2 til § 4-10. Fagkravene refererer i hovedsak til norsk videregående opplæring, studieforberedende utdanningsprogram. Fagkravene må være bestått.

(2) Opptaksorganet har plikt til å vurdere om annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper kan godkjennes som likeverdige. Departementet kan gi nærmere regler.

§ 4-2. Spesielle opptakskrav til enkelte helse- og veterinærfag

- *Profesjonsstudier i medisin, odontologi, ernæring og farmasi*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 og Kjemi (1 + 2)

- *Bioingeniørutdanning og Reseptarutdanning*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 eller Biologi 1 eller Kjemi 1.

- *Ortopediingeniørutdanning*

Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.

- *Tannteknikerutdanning*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) eller Fysikk 1 eller Kjemi 1.

- *Veterinærmedisin*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Kjemi (1 + 2).

0 Endret ved forskrift 31 jan 2013 nr. 204.

§ 4-3. Spesielle opptakskrav til informatikk, realfag, natur- og miljøfag

- *Informatikkutdanning*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2).

- *Realfag, natur- og miljøfag*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Matematikk (R1 + R2) eller Fysikk (1 + 2) eller Kjemi (1 + 2) eller Biologi (1 + 2) eller Informasjonsteknologi (1 + 2) eller Geofag (1 + 2) eller Teknologi og forskningslære (1 + 2).

0 Endret ved forskrift 31 jan 2013 nr. 204.

§ 4-4. Spesielle opptakskrav til arkitektur og teknologiske fag

- *Arkitektutdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet*

Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998–1999 og tidligere studieordninger, må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2.

- *Arkitektutdanning* ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og Bergen arkitektskole

Søkeren må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Integrert masterstudium i teknologiske fag, med unntak av NTNU*

Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998–1999 og tidligere studieordninger, må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2.

Søkere med bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller fagkravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

For opptak til NTNU, se strekpunkt sju.

- *3-årig ingeniørutdanning*

Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998–1999 og tidligere studieordninger, fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Søkere som har bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høgskoleutdanning fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle opptakskravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Søkere som har generell studiekompetanse og har bestått et realfagskurs med ett semesters omfang med fordypning i matematikk og fysikk fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

For søkere med generell studiekompetanse eller bestått nyere godkjent to-årig fagskole i tekniske fag som blir tatt opp til treterminordning gjelder ikke det spesielle opptakskravet i matematikk og fysikk som fastsatt her.

For søkere som tas opp til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning, jf. § 3-3, med grunnlag i fagbrev/svennebrev og minimum 12 måneder relevant praksis, gjelder ikke det spesielle opptakskravet i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

- Teknisk bygningsvern og restaureringsarbeider og Utøvende tradisjonshåndverk

Relevant fagbrev.

- Landskapsarkitektur ved Arkitektur- og designhøgskolen

Søkeren må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- Integrert masterstudium i teknologiske fag ved NTNU

Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1. Søkeren må dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren 4,0 i matematikk R2 (140 timer).

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998–1999 og tidligere studieordninger, må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2 med et gjennomsnitt på minimum karakteren 4,0.

Søkere med bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning (krav om karakteren C eller bedre i matematikk) fyller fagkravene for opptak uten hensyn til de spesielle fagkravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Endret ved forskrifter 18 nov 2008 nr. 1351 (i kraft 1 jan 2009), 23 nov 2009 nr. 1393 (i kraft 1 jan 2010), 30 nov 2010 nr. 1504 (i kraft fra studieåret 2011-2012), 31 jan 2013 nr. 204, 21 jan 2014 nr. 39 (i kraft 1 feb 2014).

§ 4-5. *Spesielle opptakskrav til enkelte økonomiske og administrative fag*

- Integrert masterstudium i økonomisk/administrative fag og i samfunnsøkonomi

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2).

- Kostøkonomutdanning

Fagbrev som institusjonskøkk eller tilsvarende.

- Matematisk finans

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2).

0 Endret ved forskrift 18 nov 2008 nr. 1351 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-6. *Spesielle opptakskrav til enkelte hotell- og reiselivsfag*
- *Hotelladministrasjon*

Søkere må dokumentere 1 år relevant praksis.

- *Kjøkken- og restaurantledelse*

Fagbrev som kokk, institusjonskokk eller servitør. Andre fag-/svennebrev fra utdanningsprogram for restaurant- og matfag kan vurderes.

§ 4-7. *Spesielle opptakskrav til pedagogiske fag*
- *Grunnskolelærerutdanning og 5-årig integrert lærerutdanning*

Søkeren må dokumentere minimum 35 skolepoeng og et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 3,0 i matematikk (224 timer). For søkere til grunnskolelærerutdanning med realfag, miljø- og naturfag gjelder i tillegg krav fastsatt i § 4-3 tredje strekpunkt. Ved Samisk høyskole gjelder i tillegg krav fastsatt i § 4-10. For søkere som har samisk som førstespråk eller andrespråk, gjelder karakterkravet i norsk for gjennomsnittet av karakterene i norsk (309 timer) og samisk (309 timer). For søkere som har norsk tegnspråk eller finsk som andrespråk, gjelder karakterkravet i norsk gjennomsnittet av karakterene i første- og andrespråk.

- *Grunnskolelærerutdanning med musikk*

Søkeren må, i tillegg til kravene i første strekpunkt, dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Grunnskolelærer- og førskolelærerutdanning med sørsamisk*

Søkeren må dokumentere kunnskaper i sørsamisk språk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. For grunnskolelærerutdanning gjelder i tillegg kravene i første strekpunkt.

- *Faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag*

Søkere må dokumentere minimum 35 skolepoeng og et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 3,0 i matematikk (224 timer).

Søkere til faglærerutdanning i musikk, dans og drama må i tillegg dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk, dans eller drama etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Grunnutdanning i musikk, dans og drama som er pedagogisk rettet*

Søkere må dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk, dans eller drama etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Yrkesfaglærerutdanning*

Fag-/svennebrev eller annen fullført og bestått 3-årig yrkesutdanning i skole fra videregående opplæring og 2 års relevant praksis etter avsluttet utdanning. I de tilfeller der det kreves autorisasjon for å praktisere i yrket, kreves det også autorisasjon for opptak til yrkesfaglærerutdanningen.

- *Tre-årig lærerutdanning for tospråklige lærere*

Søkere må dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren 3 eller bedre i norsk (393 timer) og tospråklig kompetanse etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

0 Endret ved forskrifter 18 nov 2008 nr. 1351 (i kraft 1 jan 2009), 23 nov 2009 nr. 1393 (i kraft 1 jan 2010), 21 jan 2014 nr. 39 (i kraft 1 feb 2014).

§ 4-8.(Opphevet 1 jan 2009 ved forskrift 18 nov 2008 nr. 1351.)

§ 4-9.*Spesielle opptakskrav til enkelte kunstfag*

Ved opptak til følgende utdanninger må søkeren bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen:

- Studier ved Kunsthøgskolen i Bergen
- Studier ved Kunsthøgskolen i Oslo
- Scenekunstutdanning ved Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Musikkteaterskolen
- Studier i utøvende og skapende musikk
- Musikkvitenskap og Musikkteknologi ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og Musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo
- Kunstfaglig utdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og ved Universitetet i Tromsø
- Forfatterstudium
- Studieprogram i dansevitenskap
- Studier ved Norges Dansehøyskole
- Musikkterapi ved Universitetet i Bergen
- Studier i visuell kunst ved Nordisk Institutt for Scene og Studio.

0 Endret ved forskrifter 18 nov 2008 nr. 1351 (i kraft 1 jan 2009), 30 nov 2010 nr. 1504 (i kraft fra studieåret 2011-2012), 19 des 2011 nr. 1421, 31 jan 2013 nr. 204, 21 jan 2014 nr. 39 (i kraft 1 feb 2014).

§ 4-10.*Spesielle opptakskrav til diverse fag*

- *Spesialtilpasset høyskoleutdanning for døve* ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

Søkere må dokumentere ferdigheter i norsk tegnspråk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Flerkameraproduksjon og dokumentarfilmproduksjon ved Høgskolen i Lillehammer*

Søkerne må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- Kulturprosjektledelse og Produksjons- og prosjektledelse ved Høgskolen i Lillehammer

Søkerne må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- Studium ved Samisk høgskole og studier i samiske språk ved andre institusjoner

Søkere må dokumentere kunnskaper i samisk språk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- 2-årig trafikkklærerutdanning

Søkeren må ha hatt gyldig førerkort klasse B (personbil) sammenhengende de siste tre årene.

- Paramedicutdanning

Fagbrev som ambulansepersonell eller relevant høyere utdanning.

- Luftfartsfag

Matematikk R1 eller matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 samt bestått opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

Søkere til følgende institusjoner må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt ved institusjonen

- Fotojournalistutdanning ved Høgskolen i Oslo

- Animasjon ved Høgskolen i Volda

- Industridesign ved Arkitektur- og designhøgskolen

- Produktdesignutdanning ved Høgskolen i Akershus

- Studier ved Rudolf Steinerhøyskolen

- Smykkedesign ved Universitetet i Agder

- Film- og fjernsynsutdanning ved Høgskolen i Lillehammer

- Årsstudium i film og TV og Årsstudium i lydproduksjon ved Nordisk Institutt for Scene og Studio.

- Studier ved Westerdals Høyskole

- Tre-årig utdanning prehospitalt arbeid - paramedic ved Høgskolen i Oslo og Akershus

Søkere må dokumentere førerkort klasse B (personbil) og bestått fysisk opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

Endret ved forskrifter 18 nov 2008 nr. 1351 (i kraft 1 jan 2009), 23 nov 2009 nr. 1393 (i kraft 1 jan 2010), 30 nov 2010 nr. 1504 (i kraft fra studieåret 2011-2012), 28 nov 2011 nr. 1145 (i kraft fra studieåret 2012-2013), 31 jan 2013 nr. 204, 21 jan 2014 nr. 39 (i kraft 1 feb 2014).

